

توکلی

info@khorasannews.com

در فضای پیچیده پسا جنگ و در شرایطی که بسیاری از کشورها مسیر توسعه نظامی را در رقابت تسلیحاتی متعارف دنبال می‌کردند، ایران تصمیمی متفاوت گرفت؛ تصمیمی که ریشه در تدبیر رهبر انقلاب و تأکید ایشان بر راهبرد بومی سازی داشت. سرلشکر شهید حاجی‌زاده، فرمانده پیشین نیروی هوافضای سپاه، در گفت‌وگویی با پایگاه حفظ و نشر آثار حضرت آیت‌ا... خامنه‌ای (در سال ۱۴۰۵)، با نگاهی تحلیلی به چرایی اولویت ایران در حوزه موشکی و پهنپای‌ی پرداخته و از مختصات راهبری کلان دفاعی کشور می‌گوید. او همچنین به نقش جوانان در پیشبرد اهداف این نیرو و استمرار وفاداری به مسیر تعیین‌شده از سوی رهبری اشاره می‌کند. آنچه در ادامه می‌آید، چکیده‌ای از بخش‌های مهم این گفت‌وگوست:

حضرت آقا در حوزه تسلیحاتی در این سال‌های بعد از جنگ ترغیب کردند به خود کفایی، به بومی‌سازی، به‌روی پای خود ایستادن، ولی این که چه مسیری را برویم، چه سلاحی را بومی بکنیم، چگونه این کار را بکنیم، این یک نکته مهمی است. دوتا کار اتفاق افتاده: یکی این که بگوییم ما می‌توانیم و به سمت توانمندی تسلیحاتی برویم و دیگر این که جهت را هم در دست انتخاب بکنیم.

فرمانده انتظامی شهرستان «قاینات» از دستگیری ۲ سارق اماکن خصوصی و کشف ۹ فقره سرقت در این شهرستان خبر داد. به گزارش خبرنگار خبرگزاری پلیس، سرهنگ«علیرضا فولادی» اظهار داشت: در پی وقوع چندین فقره سرقت از اماکن خصوصی در سطح شهرستان قاینات، بررسی موضوع در دستور کار ماموران انتظامی قرار گرفت. وی افزود: ماموران

فرمانده انتظامی شهرستان «قاینات» از دستگیری ۲ سارق اماکن خصوصی و کشف ۹ فقره سرقت در این شهرستان خبر داد. به گزارش خبرنگار خبرگزاری پلیس، سرهنگ«علیرضا فولادی» اظهار داشت: در پی وقوع چندین فقره سرقت از اماکن خصوصی در سطح شهرستان قاینات، بررسی موضوع در دستور کار ماموران انتظامی قرار گرفت. وی افزود: ماموران

برگزاری ۳۴ مورد ملاقات مردمی در شرکت گاز استان خراسان جنوبی طی سه‌ماهه نخست ۱۴۰۴ صورت پذیرفت؛

برگزاری ۲۴ مورد ملاقات مردمی در شرکت گاز استان خراسان جنوبی در سه‌ماهه نخست سال جاری، ۳۴ مورد ملاقات مردمی با هدف بررسی مسائل مرتبط با گازرسانی و خدمات مشترکین در شرکت گاز استان خراسان جنوبی برگزار شد که طی آن، مشکلات و درخواست‌های مطرح‌شده به‌صورت مستقیم و حضوری مورد رسیدگی قرار گرفت. به گزارش روابط عمومی شرکت ملی گاز ایران، رحمان محمودی،مدیرعامل شرکت گاز استان خراسان جنوبی، با اشاره به اهمیت پاسخگویی مستقیم به مردم اظهار کرد: این ملاقات‌ها فرصتی برای شنیدن دغدغه‌ها و صدور دستورات لازم برای رفع سریع مشکلات در چار چوب ضوابط

همان‌طور که در گزارش‌های پیشین، معاون حمایت و سلامت کمیته امداد امام خمینی (ره) خراسان جنوبی گفت: در راستای ارتقای سطح امنیت اجتماعی و اقتصادی مددجویان ، در سه‌ماهه نخست امسال، ۹۹۸ نفر از مددجویان تحت حمایت این نهاد زیر چتر بیمه‌های اجتماعی قرار گرفتند. به گزارش اداره روابط عمومی و اطلاع‌رسانی کمیته امداد امام خمینی (ره) خراسان جنوبی، مهدی خزاعی عرب، اعلام کرد که از این تعداد، ۸۶۱ نفر زنان سرپرست خانوار و ۱۳۷ نفر از مجربان طرح‌های اشتغال بوده‌اند. به گفته وی برای تأمین حق بیمه این افراد، در این مدت بیش از ۳ میلیارد و ۸۱۹ میلیون تومان هزینه شده است. معاون حمایت و سلامت خانواده کمیته امداد استان با اشاره به نقش اساسی بیمه اجتماعی در تأمین آینده پایدار خانوارهای تحت حمایت، گفت:طرح مهدی از بیمه‌های تأمین اجتماعی با هدف تقویت پایداری اقتصادی خانواده‌ها و کمک به استقلال و توانمندی آن‌ها در حال اجراست.

فرمانده شهید هوافضای سپاه از آینده نگری وکنشگری حکیمانه رهبر انقلاب درریل گذاری مسیراقتدار دفاعی می‌گوید

۳ همچنان در حال تلاش و تقلا بودیم که جلو برویم. یعنی چه؟ یعنی هر کاری می‌کردیم، پشت سر آن‌ها بودیم، ۵۰ سال فاصله داشتیم. ما آمدیم به جای این که پشت سر دشمن حرکت کنیم و هیچ‌وقت هم به آن نرسیم، مسیری را انتخاب کردیم که الان در مقابلشان در آمدیم و درست است که در این سال‌ها تهدیدات را دیدیم، تهدیدمحور دنبال کردیم اما امکانی را پیگیری کردیم که بشود تهدیدات را پاسخ داد.

■ من یادم هست در یک جلسه‌ای خود حضرت آقا-آن زمان رئیس‌جمهور بودند- آمدند یک محلی بود که تحقیقات را بچه‌های وزارت سپاه آن روز آن‌جا شروع کرده بودند و حضرت آقا باز دیدی داشتند. آن موقع یک جلسه‌ای داشتیم. آفاتگران بودند که چرا این‌ها را این قدر وسواس به خرج می‌دهید، زود باز نمی‌کنید، دمو نتاژ نمی‌کنید، چرا شروع نمی‌کنید، چرا انگران هستید. حتی به شوخی هم فرمودند که این‌ها را اگر زودتر باز نکنید، ممکن است بیایند ببرند، این‌ها را هم شلیک کنند و دست‌تان خالی بشود! حضرت آقا اهمیت تحقیق، بومی‌سازی و تولید داخل را خیلی

مهم و بر جسته می‌دانستند. در همان سال‌ها، کلنگ ساخت کارخانه موشکی را حضرت آقا آن روز آمدند ز دند، فیلم‌هایش هم هست. این یعنی چه؟ یعنی اهمیت دادن به این موضوع از همان دور، از همان سال‌ها بوده است.

ماجرای عجیب مخالفت رهبر انقلاب با خرید تسهیلات ارزان قیمت از شوروی

■ در اوایل دهه ۷۰، سال ۱۹۹۱ میلادی در هنگام فروپاشی شوروی، یک‌بار ه یک وضعیتی پیش آمد که پیشنهادات خیلی خوبی به ایران شد. وضعیت اقتصادی شوروی به هم ریخته بود، فروپاشی اتفاق افتاده بود و این کشور هایی که بعد از فروپاشی به وجود آمده بودند، مشکل مالی داشتند. آن‌ها آمدند گفتند که ما موشک به شما می‌فروشیم، سکوی پرتاب می‌فروشیم. ما موشکی را که از کره شمالی حدود دو و نیم میلیون دلار آن روز می‌خریدیم، دانه‌ای دو و نیم میلیون دلار! آن‌ها گفتند دانه‌ای ۱۰ هزار دلار به شما می‌دهیم. سکوی پرتابی که حدود دوو نیم، سه میلیون دلار شاید آن روز از کره‌ای‌ها می‌خریدیم که کیفیتش هم با روس‌ها قابل

معتبر همچنان در استان خراسان جنوبی همانند شهروندان ایرانی از خدمات متنوع بهره‌مند هستند. استاندار با اشاره به سفر چند ماه گذشته خود به ولایت فراه و دیدار با والی این استان، گفت: در این سفر، چند تفاهم‌نامه مهم در حوزه‌های کشت فراسرزمینی، فراوری معادن و گردشگری سلامت امضا شد که می‌تواند زمینه‌ساز گسترش تعاملات اقتصادی و خدماتی بین دو طرف باشد. هاشمی همچنین از اقدامات والی فراه در محکومیت اقدامات رژیم صهیونیستی در روزهای اخیر قدردانی کرد و افزود: ایشان در تماس تلفنی مستقیم، حمایت خود را از مردم مظلوم اعلام و بر همکاری‌های منطقه‌ای با ایران تأکید کر گند.

وی با بیان اینکه تکمیل راه ارتباطی تاجیک در -فراه یکی از اولویت‌های راهبردی استان است، افزود: با پیگیری اداره کل راه و شهرسازی و همراهی وزارت راه و شهرسازی، امیدواریم اجرای این مسیر مرزی با شتاب بیشتری پیش برود تا نقش راهبردی ماهرپور در ارتباطات منطقه‌ای تقویت شود. استاندار مرز ماهرپور را فرصتی طلایی برای توسعه تجارت با کشور افغانستان دانست و گفت: در نیمه دوم سال گذشته، بیش از ۱.۷ میلیارد دلار صادرات از جمهوری اسلامی ایران به افغانستان انجام شد که ۲۸ درصد آن از مرز ماهرپور صورت گرفته است.

هاشمی ادامه داد: طبق گزارش گمرک، در دو ماه نخست امسال نیز رشد ۴۲ درصدی صادرات نسبت به مدت مشابه سال گذشته از این مرز ثبت شده که نشان‌دهنده ارتقای ظرفیت این گذرگاه اقتصادی است. وی در پایان با اشاره به ظرفیت‌های درمانی و تخصصی استان، گفت: خراسان جنوبی آمادگی کامل برای ارائه خدمات سلامت، درمان و بهداشت به اتباع کشور افغانستان را دارد و این موضوع نیز به‌عنوان یکی از محورهای همکاری در چارچوب دیپلماسی سلامت دنبال خواهد شد.

هاشمی با اشاره به رضایتمندی اتباع افغانستانی از نحوه برخورد عوامل مرزبانی، ارتش و نیروهای مستقر در مرز ماهرپور، اظهار داشت: نگاه جمهوری اسلامی ایران به اتباع کشورهای همسایه، همواره بر مبنای اصول انسانی، اسلامی و کرامت بوده و در این زمینه هیچ تمایزی میان افراد قائل نیستیم.

وی تصریح کرد: اتباعی که فاقد مدارک قانونی هستند، طبق ضوابط ملی باید به کشور خود بازگردند، اما این روند با حفظ احترام و رعایت موازین اخلاقی انجام می‌شود.

به گفته وی؛ اتباع مجاز دارای مدارک اقامتی

در جلسه بررسی مشکلات پرداخت تسهیلات مسکن، فرزند آوری و ازدواج در شهرستان قاینات عنوان شد:

هیچ گونه محدودیتی برای تشکیل پرونده و پرداخت تسهیلات برای متقاضیان تسهیلات مسکن ملی، فرزند آوری و ازدواج وجود ندارد و متقاضیان می‌توانند برای اخذ تسهیلات به بانک‌های عامل مراجعه نمایند

جلسه بررسی مشکلات پرداخت تسهیلات مسکن شهرستان قاینات به ریاست غلام پور فرماندار شهرستان قاینات و با حضور ملکی معاون برنامه‌ریزی و هماهنگی امور عمرانی فرمانداری و

مقایسه نبود، آن‌ها گفتند با ۱۰۰ هزار دلار به شما می‌دهیم. خب، در نیروهای مسلح، در مجموعه موشکی، در مجموعه نیروی هوایی، هیچ کس نته‌نها با این خرید مخالفت نکرد، بلکه همه می‌گفتند عالی است، سریع بروید بخرید. در جمهوری اسلامی، یک نفر مخالفت کرد، آن هم حضرت آقا بود. خیلی از مسئولان حتی آمدند ورود کردند و گفتند که برویم حضرت آقا را توجیه و قانع کنیم. اما حضرت آقا مخالفت کردند، تا جایی که عصبانی شدند و گفتند برای چه دنبال این موضوع هستید، چرا پیگیری می‌کنید، کسی این موضوع را پیگیری نکند. چرا؟ چون ما از سال ۱۳۶۳ شروع کرده بودیم به ساخت موشک. سال ۱۳۶۹، ۱۳۷۰، ۱۳۷۱، یواش‌یواش داشت این کار به بار می‌نشست. حالا آن روز هایی که داشت نتیجه می‌داد، ما یک باره می‌خواستیم چه کار کنیم؟ برویم تعدادی موشک آماده بخریم بیاوریم. نتیجه‌اش چه می‌شد؟ نتیجه‌اش این می‌شد که کار متوقف می‌شد. حضرت آقا به خاطر این که این کار متوقف نشود، گفتند خرید ممنوع! حتی ایشان عصبانی شدند، به سر بعضی از مسئولان داد زدند، گفتند برای چه این را دنبال می‌کنید، نکنید این کار را. مخالفت کردند.

■ شاید آن روز، مثلاً ما‌ها که ۲۹ یا ۳۰ سال داشتیم، امثال شهید مقدم، مثلاً می‌گفتیم ای کاش آقا موافقت می‌کردند، ای کاش می‌توانستیم بخریم، چرا نخریدیم. آن روز، خود ما‌ها متوجه نبودیم که این تدبیر چقدر اثر گذار است و اگر آن روز ما انتخاب مسیر مان درست نبود و تعیین مسیر مان توسط حضرت آقا صورت نمی‌گرفت، مطمئن باشید مسیر رسیدن به موشک‌های زمین به زمین، موشک‌های دور بر دتر، یا اصلاً طی نمی‌شد یا خیلی عقب‌افتادی داشتیم.

محوریت موفقیت‌های امروز هوافضا، راهبری مقام معظم رهبری بوده است

اگر در دنیا ۲۰ کشور هستند که ارادار های کیفی، خوب و به‌روزی می‌سازند-حالا ممکن است تراز هایشان کمی تفاوت داشته باشد-ولی ما حتماً جزو آن ۲۰ کشور هستیم. در حوزه پهنپای و هواپیمای بدون سرنشین، چند کشور در دنیا کار می‌کنند؟ ما حتماً جزو پنج کشور برتر هستیم.

شده به بانک‌های شهرستان از جمله مسکن، رفاه، ملت، صادرات، ملی و تجارت ارائه نمود. بنا بر این گزارش، از تعداد ۲۲۷ متقاضی معرفی شده به بانک مسکن، تعداد ۱۷۳ مورد انعقاد قرارداد یا پرداخت تسهیلات صورت گرفته است، همچنین از تعداد ۵۳ متقاضی معرفی شده به بانک رفاه هیچ قرارداد یا انعقد نشده است. از تعداد ۲۲۵ متقاضی معرفی شده به بانک ملت، تعداد ۵۱ مورد انعقاد قرارداد یا پرداخت تسهیلات انجام شده و از تعداد ۳۴۶ متقاضی معرفی شده به بانک صادرات، تعداد ۳۳ مورد انعقاد قرارداد یا پرداخت تسهیلات صورت گرفته است. از تعداد ۵۰۶ متقاضی معرفی شده به بانک ملی، تعداد ۶۹ مورد انعقاد قرارداد یا پرداخت تسهیلات انجام شده و از تعداد ۱۵۵ متقاضی معرفی شده به بانک تجارت، تعداد ۲۴ مورد انعقاد قرارداد یا پرداخت تسهیلات صورت گرفته است. در ادامه، فرماندار شهرستان قاینات از روند تشکیل پرونده و پرداخت تسهیلات بانک‌ها با توجه به گزارش ارائه شده انتقاد نمود و از مدیران بانک‌ها در خصوص علل تاخیر و نارضایتی متقاضیان پاسخ‌خواست.

توسعه، بدون فرهنگ؛ بنایی بر خاک سست

به قلم علی احسانی مقدم | پژوهشگر فرهنگی

در مطالعات تطبیقی توسعه، همواره یک نکته کلیدی مطرح است: کشورهایی که به توسعه پایدار رسیده‌اند، پیش از آن که اقتصادشان جهش کند، فرهنگ‌شان تغییر کرده است. نمونه روشن آن، کشورهای اسکانندیناوی از جمله فنلاند است؛ جایی که سرانه کتابخانه، مطالعه، و مشارکت فرهنگی، ده‌ها برابر کشورهای با منابع بیشتر است. در فنلاند، کتاب‌خوانی نه شعار که سبک زندگی است، و بزرگ‌ترین کتابخانه دیجیتال جهان در خدمت مردمی است که فرهنگ را زیربنای تمدن می‌دانند، نه زینت آن. این واقعیت ساده اما بنیادین، در کشور ما همواره نادیده گرفته شده است. ایران با پیشینه‌ای از کهن در علم، هنر و اندیشه، امروز در بسیاری از شاخص‌های فرهنگی در جایگاهی نگران‌کننده قرار دارد. این عقب‌ماندگی نه به دلیل کمبود منابع، بلکه به سبب بی‌توجهی ساختاری و مدیریتی به فرهنگ به‌مثابه زیربنای است. توسعه فرهنگی در ایران، متأسفانه هرگز هم‌تراز با توسعه اقتصادی اگر این توسعه را نسبی و متزلزل بدانیم حرکت نکرده است. آثارهای تکان‌دهنده پرونده‌های قضایی، محسوسات اجتماعی، و فروپاشی زبان گفت‌وگوی عمومی، گواه روشنی‌ست بر فقدان زیرساخت‌های فرهنگی مؤثر.

کشورهایی که بتوانند سامانه‌های پدافندی به‌روز بسازند، ما الان جزو آن کشورها هستیم. یعنی ببینید، در شرایطی که دست و پای ما بسته بوده، تحریم بودیم، تحریم تسلیحاتی داشتیم، حتی تحریم بازدید-یعنی بعضی از نمایشگاه‌های نظامی دنیا را هم حتی اجازه نداشتیم برویم، دعوت نمی‌کردند، اجازه هم نمی‌دادند-واقعاً تحریم به‌صورت حداکثری بود، هیچ کشوری چنین وضعیتی نداشت. حالا ما رسیدیم به این نقطه، آیا این اتفاق تصادفی بوده؟ نه، کار شده، راهبری شده، نقشه راه داده شده، اولویت‌بندی شده، ریل‌گذاری شده و به این نتیجه رسیده‌ایم. محوریتش هم با مقام معظم هبری بوده است.

میانگین سنی نیروهای هوافضا ۳۳ سال است

■ من الان دارم عرض می‌کنم متوسط سن نیروی هوافضا ۳۳ سال است. متوسط سن فرماندهان ما از سطوح فرمانده گردانی، فرمانده پایگاه‌ها تا فرمانده مناطق، بین ۲۵ تا ۴۰ سال است.

رضایت رهبر انقلاب از هوافضا

■ مواردی بوده، من سوال کردم از حضرت آقا و گفتم آقا از هوافضاراضی هستید؟ آقا فرمودند که از کل سپاه من راضی‌ام، البته جاهای مختلف فرق دار اما از نیروی هوافضا خیلی راضی‌ام. این‌ها خیلی شیرین بوده، خاطرات شیرینی بوده برای ما که خب بالاخره ضایت حضرت آقا را توانستیم جلب کنیم.

رمز موفقیت هوافضای سپاه پاسداران

■ رمز پیشرفت و موفقیت در حوزه هوافضا- که موشکی هم یک جزء آن است-اولاً به این است که به هدف گذاری و راهبردی که تعیین شده- شاید فرماندهان مختلفی هم آمده‌اند و رفته‌اند -همه وفادار بوده‌اند. ما حالا در بخش‌های دیگر می‌بینیم یک مسئول می‌آید، مسئول قبلی را کاملاً تخریب می‌کند. بالاخره ۱۰ تا کار انجام داده، سه تایش باد بوده، هفت تایش در دست بوده، نباید همه را تخریب کرد. نکته دیگری که هست، ممکن است بعضی از مدیران را داشته باشیم که واقعاً فکر خوبی دارند. من الان خودم تجربه کرده‌ام، ممکن است آشنا باشند، مسلط باشند، ولی همه‌ا سازی همه مدیران خیلی ضرورت دارد.

مدیران بانک‌های عامل در پاسخ اعلام نمودند: «بانک‌ها در پرداخت تسهیلات نهضت ملی مسکن شهرها هیچ گونه محدودیتی نداشته و متقاضیان می‌توانند جهت تشکیل پرونده پس از اخذ معرفی از بنیاد مسکن به بانک‌های عامل مراجعه نمایند و دلائل تاخیر را عدم مراجعه یا عدم تمایل به اخذ تسهیلات از سوی متقاضیان عنوان کردند». همچنین در خصوص پرداخت تسهیلات فرزند آوری و ازدواج بانک‌ها هیچ گونه محدودیتی نداشته بعد از تعیین شعبه توسط بانک مرکزی ظرف ۱۰ روز مهلت داشته به بانک مراجعه و حداکثر ظرف مدت یک ماه نسبت به تکمیل پرونده اقدام نمایند. فرماندار شهرستان ضمن تقدیر از عملکرد بانک تجارت قاین عنوان نمود: «بانک تجارت قاین در سال گذشته بیشترین پرداخت تسهیلات قرض الحسنه از جمله ازدواج، فرزند آوری، اشتغال و مسکن روستایی را در سطح کلیه شعب استان خراسان جنوبی داشته است.»

فرماندار شهرستان خراسان جنوبی در ادامه، با اشاره به رضایتمندی اتباع افغانستانی از نحوه برخورد عوامل مرزبانی، ارتش و نیروهای مستقر در مرز ماهرپور، اظهار داشت: نگاه جمهوری اسلامی ایران به اتباع کشورهای همسایه، همواره بر مبنای اصول انسانی، اسلامی و کرامت بوده و در این زمینه هیچ تمایزی میان افراد قائل نیستیم.

وی تصریح کرد: اتباعی که فاقد مدارک قانونی هستند، طبق ضوابط ملی باید به کشور خود بازگردند، اما این روند با حفظ احترام و رعایت موازین اخلاقی انجام می‌شود.

به گفته وی؛ اتباع مجاز دارای مدارک اقامتی

این طرح با تمرکز بر زنان سرپرست خانوار و مجربان طرح‌های اشتغال و خودکفایی، به بیمه‌شدگان این امکان را می‌دهد که از مزایایی نظیر بازنشستگی، مستمری فوت و از کارافتادگی بهره‌مند شوند. خزاعی عرب افزود: در قالب این طرح، مددجویان به شعب سازمان تأمین اجتماعی معرفی شده و پس از ۱۰ سال پرداخت بیمه و با رعایت شرایط سنی تعیین‌شده، مشمول دریافت مستمری بازنشستگی خواهند شد. گفتنی است در حال حاضر ۴۰ هزار و ۳۷۴ خانوار با جمعیت ۸۹ هزار و ۷۵۳ نفر تحت حمایت کمیته امداد خراسان جنوبی قرار دارند که از این تعداد، ۱۷ هزار و ۶۸۰ خانوار از زنان سرپرست تشکیل می‌دهند؛ گروهی که به‌طور ویژه در کانون توجه این طرح قرار دارند. این اقدام نه‌تنها گامی مهم در جهت توانمندسازی مددجویان محسوب می‌شود، بلکه زمینه‌ساز ثبات و آرامش روانی بیشتری برای خانواده‌های تحت حمایت خواهد بود.

امروز دیگر نمی‌توان توسعه را صرفاً در تعداد پروژه‌های عمرانی و کارخانه‌های تولیدی جست‌وجو کرد. اگر مدیران ما هنوز همان آخرین کتاب دوران دانشگاه را به خاطر می‌آورند، در بیشتر، اگر فضای مدارس ما کتاب گریز و کلیشه‌پرور شده و رسانه‌ها در سطحی‌ترین شکل ممکن به فرهنگ می‌پردازند، دیگر نمی‌توان از جامعه‌ای سالم، روادار و توسعه‌یافته انتظار داشت. پرش تلخ اما صریح اینجاست: ما که همیشه از گذشته پر بار فرهنگی مان می‌گوییم، برای آینده فرهنگی‌مان چه کرده‌ایم؟ آیا برنامه‌ای واقعی برای احیای فرهنگ گفت‌وگو، مطالعه، تفکر و زیست‌مسائل‌تأمین داریم؟ یا همچنان به توسعه اقتصادی بی‌ریشه دل خوش کرده‌ایم؟ توسعه‌ای که از بستر فرهنگ عبور نکند، دیری نمی‌پاید؛ چون زیربنای آن تهی‌ست. و آن چه ما امروز در رفتارهای اجتماعی، گسست‌های نسلی، آمارهای نگران‌کننده طلاق، اعتیاد، خشونت و قضاوت‌های سطحی می‌بینیم، چیزی نیست جز پیامد یک غفلت بلندمدت فرهنگی. راه بازگشت هنوز بسته نیست، اما تا زمانی که کتاب در حاشیه است، گفت‌وگو به نزاع تبدیل می‌شود و فرهنگ، فقط یک عنوان در گزارش‌های اداری باقی می‌ماند، به توسعه‌ای نه پایدار، بلکه موقتی و فرساینده خواهد بود.